

MSO's engagement i Kultur & Sundhedsplan for Aarhus

Åben indstilling
 Lukket indstilling

Sagsbehandler:
Mette Taarsted Soelberg

Afdeling/Ansvarlig leder:
Udvikling/Maj Morgenstjerne

Rådmandsmøde - d. 29. november 2019

Mødedeltagere: Maj Morgenstjerne, Mette Taarsted Soelberg

Baggrund

Forskning viser, at en integreret brug af kultur i løsningen af borgernære velfærdsopgaver giver sundhedsfremmende gevinster. Helt konkret er der et stort potentiale i at bruge kultur i demenspleje, i rehabilitering og smertebehandling og i indsatser over for stress- og depressionsramte. Udfordringen er, at de eksisterende indsatser i dag er tilfældige og spredte.

En fælles Kultur & Sundhedsplan

Sundhed og Omsorg og Kultur og Borgerservice er gået sammen om at koordinere en fælles Kultur & Sundhedsplan for Aarhus Kommune med processtøtte fra Center for Innovation i Aarhus. Indstillingen Byrådsbehandles d. 18. december (bilag 1). Formålet med planen er at samle, styrke og bygge videre på indsatser med kultur til sundhedsfremme på tværs af byens aktører. Planen udmøntes i to spor: 1) kultur til livsglæde og relationer og 2) kultur til sundhedsfremme/behandling (bilag 2). Begge spor afsøger kulturen som virkemiddel til at opnå sundhedsfremmende effekter (fysisk, mental og social sundhed).

MSO's engagement og udmøntning

MSO har en force i at arbejde med kultur til liv og livsglæde igennem oplevelsesmedarbejdere og de mange musiske og kulturelle samarbejdsaftaler med bl.a. Aarhus Jazz Orchestra, Aarhus Symfoni Orkester og Amatørkultur. Til gengæld står vi på mere ukendt grund, når det kommer til anvendelsen af kultur som en innovativ tilgang til nye løsninger med et behandlingsorienteret eller sundhedsfremmende sigte.

I MSO har vi derfor nedsat en Task Force (bilag 3), der skal være med til at forme prøvehandling, hvor kulturelle aktiviteter afprøves som en integreret del af sundheds- og omsorgsopgaven. Som eksempel på en prøvehandling er vi i dialog med Neurocenteret og Aarhus Musikskole om at afprøve trommespil som et aktivt middel til neurologisk genoptræning baseret på erfaringer fra bl.a. Sverige.

Udvælgelsen af de specifikke indsatsområder og prøvehandling sker med udgangspunkt i forskning på området, koordineret med den fælles plan, og i et tæt samarbejde med relevante aktører og samarbejdspartnere i AAK.

Beslutninger

Chefteamet skal drøfte og beslutte:

- MSO's engagement i og udmøntning af den fælles Kultur & Sundhedsplan

Effekt

Målet er at afdække, hvordan kulturindsatser kan have sundhedsfremmende effekt i praksis og dermed give mere sundhed for borgerne. Forskning viser, at brugen af kultur i løsningen af borgernære velfærdsopgaver giver sundhedsfremmende gevinster, herunder:

- Positive terapeutiske virkninger på mental sundhed
- Arbejdsglæde og trivsel på arbejdspladsen for sundhedsfagligt personale
- Positive relationer mellem patienter og sundhedsfagligt personale
- Forbedrede muligheder i psykiatrien og i recovery-orienteret behandling
- Bidraget til folkesundheden

Brugen af kulturelle virkemidler, bl.a. musik, billedkunst, litteratur, repræsenterer en innovativ tilgang til at holde borgerne væk ved at afprøve en ny tilgang til rehabilitering, der kombinerer træning, livsglæde og meningsfuldhed.

Der vil blive defineret konkrete effektmål for hver af de prøvehandling, der er i støbeskeen.

Opfølgning

Task Force har en særlig rolle i at følge prøvehandling og koordinering til den fælles Kultur & Sundhedsplan.

Formidlingsstrategi kobles på kommunikationsplanen for den fælles Kultur & Sundhedsplan.

Kommunikation

Sundhed og Omsorg og Kultur og Borgerservice er gået sammen om at koordinere en fælles Kultur & Sundhedsplan for Aarhus Kommune. Med udarbejdelsen af den fælles Kultur & Sundhedsplan vil de mange, gode eksisterende indsatser, hvor vi allerede arbejder med kultur til sundhedsfremme, blive samlet og nye indsatser opstå.

I Sundhed og Omsorg har vi allerede taget initiativ til at samle en Task Force af chefer, ledere, og forstandere, der repræsenterer de områder, som forskningen viser et potentiale i at integrere kulturen indenfor (demenspleje, rehabilitering, smertebehandling, stress og depressionsramte).

Task Force spiller en særlig rolle i det lokale spor med konkrete afprøvninger, der former, hvordan vi skal arbejde med kultur på sundheds- og omsorgsområdet.

Koordinering

Direkte udgifter (tkr.)

2019	
2020	
2021	
2022	

Midlerne er til finansiering af prøvehandling under Task Force

Udgiften finansieres inden for:

- Afdelingens grundbudget
 Afdelingens opsparing
 MSO's fælles opsparing

Finansieres af de Tværgående Innovationsmidler

Indirekte udgifter

PROCES

Tværgående chefmøde

Chefteam-møde

Magistraten

Byrådsbehandling

Inddragelsesproces

Opfølgning i kobling til den nye Kulturpolitik

23. april 2019

Dags dato

02. dec. 2019

18. dec. 2019

Jan-Marts 2020

Juni 2020

REFERAT

RM og chefteamet drøftede Sundhed og Omsorgs engagement i og udmøntning af den fælles Kultur & Sundhedsplan og foreslog, at:

- Undersøge potentialet for sundhed og natur - er det muligt at etablere et samarbejde med Teknik og Miljø, fx naturvejlederne
- Undersøge potentialet for, hvordan litteratur kan hjælpe borgere med psykiatriske problemstillinger
- Ældrerådet får et oplæg om status på Kultur & Sundhedsplanen, herunder fremtidsplaner
- Indsatserne i Kultur & Sundhedsplanen både bliver målt på effekt og på, hvordan indsatserne påvirker borgernes livskvalitet. Her kan eventuelt hentes inspiration fra projekterne i Velfærdsteknologisk udviklingspulje (VTU), hvor projekterne bliver målt på begge dele.
- Hvis der kræves finansiering til nogle af initiativerne, skal de tages af innovationsmidlerne op til en ramme på 200.000 kr.